

СТАНОВИЩЕ

от д-р Ласка Ангелова Ласкова, доцент в СУ „Св. Климент Охридски“

за дисертационен труд за придобиване на (образователната и) научната степен „доктор“
в област на висше образование 2. Хуманитарни науки; Професионално направление 2.1.

Филология

Автор на дисертационния труд: Малина Георгиева Стойчева,

редовен докторант в Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“, БАН

Тема на дисертационния труд: Техники за разширяване на простите групи

със съществително име в състава им

Научен ръководител: проф. д-р Руска Станчева

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и/или научно-приложно отношение. Изследването на дисертантката се фокусира върху именната фраза – централен обект на моделиране за всяка една синтактична теория. Особен акцент е поставен върху проблем, който активно занимава научната общност в последните десетилетия: разграничението между проста синтактична група и съставна лексикална единица. Работи се с теоретична рамка, която е сред най-новите в българската лингвистична традиция, а именно – тази на Нормативната граматика. Отлично впечатление прави фактът, че изводите се опират на работа върху реални употреби, засвидетелствани в Българския национален корпус.

2. Познания на дисертантката върху състоянието на проблема и научната литература. Малина Стойчева познава добре основните за изследваната проблематика трудове. В библиографията са посочени 76 заглавия на български, английски, чешки и полски.

3. Коментар на избраната методика. Съпоставителният анализ има ключово място при разграничаването между именна фраза и съставна лексикална единица, както и при представянето на конституентния и депendentния подход към моделирането на обекта на изследването. В емпиричната част водещи са описателният и аналитичният метод: описват се възможните разширения при всяка от деветте прости групи ($N \rightarrow A$, $N \rightarrow N$, $N \rightarrow Adv$, $N \rightarrow Num$, $N \rightarrow Pr$ и $Num \rightarrow N$, $A \rightarrow N$, $Pr \rightarrow N$, $Inc \rightarrow N$), а въз основа на примери от Българския национален корпус се извеждат обобщения за позицията, граматичния клас и функциите на модификаторите. Оценявам така избраната методика като адекватна спрямо целите и задачите на дисертационния труд.

4. Кратка аналитична характеристика на научните и/или научно-приложните приноси на дисертационния труд. Дисертантката разглежда аналитично различни дефиниции

за именна фраза и систематизира критерии за разграничаването ѝ от съставна лексикална единица. Типологизирани са петте прости групи с главен член съществително име. В съгласие с основните принципи на депendentния подход и понятийния апарат на Нормативната граматика са представени техниките на разширение на деветте прости групи с елементи от различни класове. В допълнение към изтъкнатите приноси може да се посочи изработването на позиционен модел на разширенията, който е важен за описанието на синтактичната организация на българската именна група.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд. Докторантката има три публикации по темата в списание „Български език“, които разглеждат съответно предпоставените разширения при групите от две съществителни $N \rightarrow N$, техниките на разширение при групите с главен член съществително и подчинен член прилагателно $N \rightarrow A$ и техниките на разширение при групите с главен член съществително и подчинен член наречие $N \rightarrow Adv$. И трите статии имат ясен тематичен и методологически паралел с дисертационния труд и могат да се разглеждат като апробация на съществени части от изследването.

6. Автореферат. Авторефератът позволява да се добие ясна представа какви са заложените в работата изследователски задачи, приложените методи, избраната теоретична рамка, получените резултати, самата структура на изложението и основните приноси на труда.

7. Заключение. Дисертационният труд „Техники за разширяване на простите групи със съществително име в състава им“ отговаря на всички критерии за успешно изпълнение на поставената изследователска цел. При това правят впечатление уменията за анализ на емпиричния материал, последователното и непротиворечиво описание на направените изводи, ясният и стегнат стил, логичната и прозрачна структура на труда. Той притежава безспорни научни приноси в съответствие с националните изисквания, което ми дава основание да гласувам положително за това на Малина Георгиева Стойчева да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

23.05.2026 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Ласка Ласкова

СУ „Св. Климент Охридски“